

Հ Ա Մ Ա Ձ Ա Յ Ն Ա Գ Ի Ր

Անկախ Պետությունների Համագործակցության մասնակից պետությունների միջև հարկային օրենսդրության պահպանման և այդ բնագավառում խախտումների դեմ պայքարի հարցերով համագործակցության և փոխադարձ օգնության մասին

Սույն Համաձայնագրի մասնակից պետությունները ի դեմս Կառավարությունների, այսուհետ՝ Կողմեր,

գիտակցելով հարկման բնագավառում համակարգված տնտեսական բարեփոխումների իրականացմանն ուղղված համաձայնեցված հարկային քաղաքականության անցկացմանը անհրաժեշտությունը,

ելնելով հարկային օրենսդրության պահպանման հարցերով միջպետական համագործակցության և փոխադարձ օգնության կարևորությունից, այդ թվում հարկային իրավախախտումների և հանցագործությունների կանխման, բացահայտման ու խափանման հետ կապված խնդիրների արդյունավետ լուծման համար,

այդ նպատակով ցանկանալով միմյանց օժանդակություն ցուցաբերել,

համաձայնեցին ներքոհիշյալի մասին.

Հոդված 1

Սույն Համաձայնագրի նպատակների համար օգտագործվող հասկացությունները նշանակում են.

- **հարկային օրենսդրություն՝** իրավական նորմերի համակցություն, որոնք սահմանում են հարկերի և գանձումների տեսակները, Կողմերի տարածքներում դրանց գանձման և հարկային պարտավորությունների ծագման, փոփոխման ու դադարեցման հետ կապված հարաբերությունները կարգավորող կարգը,
- **հարկային օրենսդրության խախտում՝** հակաիրավական արարք, որն արտահայտվում է հարկատուների կողմից հարկերի և գանձումների մասին օրենսդրության չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման մեջ, որի համար Կողմերի ազգային օրենսդրություններով սահմանված է պատասխանատվություն,
- **իրավասու մարմիններ՝** պետական մարմիններ, որոնց վրա Կողմերի ազգային օրենսդրություններով դրված է հարկային օրենսդրության պահպանման, հարկերի և գանձումների ստացման և այդ բնագավառում խախտումների հետ պայքարի կազմակերպման նկատմամբ հսկողությունը,
- **հարցում օժանդակության մասին՝** հարկային օրենսդրության պահպանման և այդ բնագավառում խախտումների հետ պայքարի հարցերում օժանդակություն ցուցաբերելու մասին հարցում,
- **հարցող իրավասու մարմին՝** Կողմի իրավասու մարմինը, որն օժանդակության մասին հարցում է կատարում,
- **հարցվող իրավասու մարմին՝** Կողմի իրավասու մարմին, որը ստանում է օժանդակության մասին հարցումը:

Հոդված 2

Սույն Համաձայնագրի առարկա է հանդիսանում Կողմերի իրավասու մարմինների համագործակցությունը և փոխադարձ օգնությունը հարկային օրենսդրության պահպանման և այդ բնագավառում խախտումների հետ պայքարի հարցերով:

Կողմերի իրավասու մարմինները համագործակցում են սույն Համաձայնագրի շրջանակներում՝ ղեկավարվելով իրենց պետությունների ազգային օրենսդրություններով և միջազգային պարտավորություններով:

Սույն Համաձայնագրի դրույթները չեն խոչընդոտում իրավասու մարմինների համագործակցությանը Կողմերի միջև կնքված այլ համաձայնագրերին համապատասխան, ինչպես նաև սույն Համաձայնագրի մասնակից պետությունների և սույն Համաձայնագրի մասնակից չհանդիսացող պետությունների միջև:

Հոդված 3

Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում Կողմերի իրավասու մարմինները իրենց ազգային օրենսդրություններին համապատասխան օգտագործում են համագործակցության հետևյալ ձևերը.

- տեղեկությունների տրամադրում հարկային ազգային համակարգերի, հարկային օրենսդրությունում փոփոխությունների և լրացումների, ինչպես նաև հարկային օրենսդրության խախտումների կանխման, բացահայտման և խափանման վերաբերյալ մեթոդական երաշխավորությունների մասին,
- տեղեկությունների փոխանակում հարկատուների կողմից հարկային օրենսդրության պահպանման մասին, ներառյալ հարկային օրենսդրության խախտումների հետ կապված տեղեկությունները,
- փոխգործակցություն հարկային օրենսդրության խախտումների կանխմանը, բացահայտմանը և խափանմանն ուղղված միջոցառումների անցկացման գործում,
- իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց հարկման հետ կապված փաստաթղթերի համապատասխան ձևով վավերացված պատճենների տրամադրում,

Կողմերի իրավասու մարմինների աշխատանքը ապահովող կապի էլեկտրոնային միջոցների ստեղծման, գործունեության և փոխգործակցության փորձի փոխանակում և փոխադարձ օգնության ցուցաբերում,

- համագործակցության գործընթացում ծագող հարցերով աշխատանքային խմբերի ստեղծում և փորձագետների փոխանակում,
- օժանդակություն կադրերի պատրաստման և վերապատրաստման գործում,
- գիտապրակտիկ համաժողովների, սեմինարների անցկացում և համագործակցության այլ ձևերի օգտագործում, որոնք պահանջում են համատեղ գործողություններ:

Սույն Համաձայնագրի կատարման հետ կապված հարցերով, Կողմերի իրավասու մարմինները փոխգործակցում են միմյանց հետ անմիջականորեն:

Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում համագործակցության իրագործման կոնկրետ ձևերը սահմանվում են Կողմերի իրավասու մարմինների միջև կնքված համապատասխան պայմանագրերով:

Հոդված 4

Հարկային օրենսդրության խախտումների մասին տեղեկությունների փոխանակումը նախատեսում է օժանդակության մասին հարցման հիման վրա սույն Համաձայնագրի 6-րդ հոդվածի դրույթներին համապատասխան տվյալների տրամադրում, որոնք վերաբերում են.

- հարկատուների գրանցմանը, ներառյալ նրանց գտնվելու վայրի, ենթակայության, սեփականության ձևի և այլ տվյալներ,
- հարկման օբյեկտներին և Կողմերի տարածքներում ստացված եկամուտներին, հարկերի վճարված գումարներին կամ հարկման հետ կապված այլ տեղեկություններին,
- պետական և առևտրային բանկերում հարկատուների հաշիվների առկայությանը Կողմերի օրենսդրությունների պահանջներին համապատասխան,

Կողմերի իրավասու մարմինների լիազորությունների շրջանակներում այլ տեղեկություններին:

Տեղեկատվությունը տրամադրվում է մի Կողմի իրավասու մարմնի կողմից մյուս Կողմի իրավասու մարմինների օժանդակության մասին հարցման հիման վրա, պայմանով, որ նման տեղեկատվության տրամադրումը չի հակասում հարցվող Կողմի ազգային օրենսդրությանը:

Եթե Կողմերից որևէ մեկի իրավասու մարմինները համարում են, որ իրենց տրամադրության տակ եղած տեղեկություններում շահագրգռված են մյուս Կողմի իրավասու մարմինները, ապա նրանք կարող են տրամադրել այդ տեղեկությունները սեփական հայեցողությամբ:

Հ ո դ վ ա ծ 5

Հարկային օրենսդրության խախտումների կանխման, բացահայտման և խափանման ուղղությամբ միջոցառումների անցկացման դեպքում Կողմերի իրավասու մարմինների փոխգործակցությունը կարող է ներառել համատեղ պլանավորումը, միջոցների օգտագործումը և փորձագետների ներգրավումը, այդ միջոցառումների անցկացման ընթացքի և արդյունքների մասին տեղեկությունների փոխանակումը:

Հ ո դ վ ա ծ 6

Օժանդակության մասին հարցումը պետք է փոխանցվի գրավոր ձևով կամ հեռախոսային, ֆաքսիմիլային կամ էլեկտրոնային կապի միջոցներով:

Հեռախոսային, ֆաքսիմիլային կամ էլեկտրոնային կապի միջոցների օգտագործման և հարցման իսկության կամ նրա բովանդակության վերաբերյալ կասկածանքների առաջացման դեպքում հարցվող իրավասու մարմինը կարող է գրավոր դիմել հաստատման համար:

Օժանդակության մասին հարցումը պետք է պարունակի.

- հարցող իրավասու մարմնի անվանումը,
- հարցվող իրավասու մարմնի անվանումը,
- հարկատուի տվյալները, որի վերաբերյալ հարցում է կատարվում,
- հարցման էության հակիրճ շարադրումը և դրա հիմնավորումը, ինչպես նաև հարցման կատարման համար անհրաժեշտ այլ տվյալներ,

- անհրաժեշտության դեպքում, տրամադրվող փաստաթղթերի պատճենների վավերացման կարգը:

Օժանդակության մասին հարցումը և դրա պատասխանը կազմվում են ռուսերեն կամ ազգային լեզվով՝ կցելով ռուսերեն թարգմանված վավերացված օրինակը:

Հարցվող իրավասու մարմինը իրավունք ունի պահանջել հարցման կատարման համար անհրաժեշտ լրացուցիչ տեղեկություններ:

Հարցվող իրավասու մարմինը օժանդակության մասին հարցման հիման վրա ներկայացնում է նորմատիվ ակտեր, փաստաթղթերի իր կողմից վավերացված պատճեններ և հարցման կատարման համար անհրաժեշտ այլ նյութեր:

Փաստաթղթերի և այլ նյութերի բնօրինակները կարող են տրամադրվել համաձայնեցված ժամկետով:

Հ ո դ վ ա ծ 7

Կողմերը պարտավորվում են պահպանել կոնկրետ հարկատուներին վերաբերող տեղեկությունների գաղտնիությունը և ապահովել պաշտպանության ռեժիմը Կողմերի ազգային օրենսդրություններին և հարցվող իրավասու մարմնի պահանջներին համապատասխան:

Ստացված տեղեկությունները Կողմերի իրավասու մարմինները կարող են օգտագործել միայն սույն Համաձայնագրով նախատեսված նպատակներով, այդ թվում վարչական կամ դատական քննության համար:

Կողմերը պարտավորվում են չթույլատրել ստացված տեղեկությունների հակաօրինական օգտագործումը:

Հ ո դ վ ա ծ 8

Կողմերի իրավասու մարմինները միմյանց օժանդակություն են ցուցաբերում իրենց ազգային օրենսդրություններին համապատասխան, իրենց իրավասության շրջանակներում:

Հարցող իրավասու մարմինը իր խնդրանքով կարող է տեղեկացվել օժանդակության մասին հարցման ի կատարում իրագործվող գործողությունների անցկացման ժամանակի և վայրի մասին, իսկ նրա ներկայացուցիչները լրացուցիչ համաձայնությամբ կարող են ներկա լինել դրանց անցկացման ժամանակ:

Եթե հարցվող իրավասու մարմինը չի կարող կատարել հարցումը, ապա նա հարցումը ստանալու օրվանից մեկ ամսվա ընթացքում դրա մասին գրավոր տեղեկացնում է հարցող իրավասու մարմնին:

Հ ո դ վ ա ծ 9

Կողմերի իրավասու մարմինները հոգում են իրենց պետությունների տարածքներում նրանց կողմից սույն Համաձայնագրի կատարման հետ կապված ծախսերը: Լրացուցիչ ծախսեր պահանջող օժանդակության մասին հարցումների ստացման դեպքում, դրանց ֆինանսավորման վերաբերյալ հարցը քննարկվում է Կողմերի իրավասու մարմինների կողմից փոխադարձ պայմանավորվածությամբ:

Համատեղ միջոցառումներ անցկացնելու դեպքում մյուս Կողմի տարածքում իր աշխատակիցների գործունեության ապահովման հետ կապված ծախսերը հոգում է ուղարկող Կողմը, եթե Կողմերը այլ բան չեն որոշել:

Հոդված 10

Կողմերը ձգտում են վիճելի հարցերի կարգավորման գործում փոխադարձ համաձայնության ձեռքբերմանը, որոնք կարող են ծագել սույն Համաձայնագրի կիրառման ժամանակ:

Կողմերը, անհրաժեշտության դեպքում, խորհրդակցություններ են անցկացնում սույն Համաձայնագրի իրագործման ընթացքի գնահատման համար և որոշում են դրանց անցկացման ժամկետները:

Սույն Համաձայնագրի դրույթների իրագործման նպատակներով Կողմերը առանձին հարցերով կարող են կնքել լրացուցիչ համաձայնագրեր:

Սույն Համաձայնագրի դրույթները չեն շոշափում այլ միջազգային պայմանագրերին համապատասխան Կողմերի ստանձնած պարտավորությունները:

Հոդված 11

Յուրաքանչյուր Կողմ սահմանում է իրավասու մարմինների ցանկը և փոխանցում է այն Անկախ Պետությունների Համագործակցության Գործադիր կոմիտեին սույն Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելուց հետո մեկ ամսվա ընթացքում:

Անկախ Պետությունների Համագործակցության Գործադիր կոմիտեն Կողմերից ստացված ծանուցումների հիման վրա ձևավորում է Կողմերի իրավասու մարմինների ցանկը և ուղարկում է այն Համաձայնագրի բոլոր մասնակից պետություններին, ինչպես նաև հայտնում է տվյալ ցանկի բոլոր փոփոխությունների մասին:

Հոդված 12

Սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ է մտնում այն ստորագրած Կողմերի կողմից դրա ուժի մեջ մտնելու համար անհրաժեշտ՝ բոլոր ներպետական ընթացակարգերի կատարման մասին երրորդ ծանուցումը ավանդապահին ի պահ հանձնելու օրվանից:

Անհրաժեշտ ընթացակարգերն ավելի ուշ կատարած Կողմերի համար այն ուժի մեջ է մտնում համապատասխան փաստաթղթերը ավանդապահին ի պահ հանձնելու օրվանից:

Հոդված 13

Սույն Համաձայնագիրը գործում է ուժի մեջ մտնելու օրվանից 5 տարվա ընթացքում: Այդ ժամկետը լրանալուց հետո Համաձայնագիրը ինքնաբերաբար կերկարաձգվի ամեն անգամ 5 տարով, եթե Կողմերը այլ որոշում չկայացնեն:

Հոդված 14

Կողմերը փոխադարձ համաձայնությամբ սույն Համաձայնագրում կարող են կատարել լրացումներ և փոփոխություններ, որոնք կձևակերպվեն արձանագրություններով և ուժի մեջ կմտնեն սույն Համաձայնագրի 12-րդ հոդվածով նախատեսված կարգով:

Հոդված 15

Յուրաքանչյուր Կողմ կարող է դուրս գալ սույն Համաձայնագրից՝ դուրս գալուց առնվազն վեց ամիս առաջ այդ մասին գրավոր ծանուցում ուղարկելով ավանդապահին:

Հոդված 16

Սույն Համաձայնագիրը, բոլոր Կողմերի համաձայնությամբ, բաց է դրա նպատակները և սկզբունքները կիսող այլ պետությունների կողմից միանալու համար՝ այդպիսի միացման մասին փաստաթղթերը ավանդապահին հանձնելու միջոցով:

Կատարված է Մինսկ քաղաքում 1999 թվականի հունիսի 4-ին մեկ բնօրինակով՝ ռուսերեն: Բնօրինակը պահվում է Անկախ Պետությունների Համագործակցության Գործադիր կոմիտեում, որը դրա հաստատված պատճենը կուղարկի սույն Արձանագրությունը ստորագրած յուրաքանչյուր պետության:

*Համաձայնագիրը Հայաստանի Հանրապետության համար ուժի մեջ է մտել 2000 թվականի հոկտեմբերի 24-ից: